

GALINGAS VIESULAS ČIKAGOS APYLINKĖSE

PIETŲ VIETNAME DIDĖJA CIVILIŲ SUŽEISTŲ IR ŽUVUSIŲ SKAIČIAI

SAIGONAS. — Amerikos paramos Pietų Vietnamui Sveikatos įstaigos direktorius, generolas James Humphreys paskelbė iki šiol neskelbtą statistiką apie karo veiksmų nuostolius civilių P. Vietnamo gyventojų tarpe.

Vyriausybės pareigūnai šį skaičių pavadino fantazija. Net ir Šveicarijos organizacijos "Terre des Hommes" sekretorius atsiliepė sakdamas, kad šitokias žinias sklaidžiant reikia daugiau žmogiškos inteligencijos ir mažiau politikavimo.

Trūksta personalo

Iki šiol civilių žuvusių statistika būdavo sumažinama su vietnamiečių nuostoliais kovose. Atskirai statistikai vesti nėra nei personalo, nei priemonių. Ligoninės ir taip yra užverstos darbu.

Generolas Humphreys nurodė, kad 1964 metais pats aukščiausias civilių nuostolių skaičius per mėnesį buvo 1,400. Tai mėnesį j ligoninės buvo iš viso paguldėta 38,000 sužeistų. Taigi, civilių procentas buvo 3,7%.

Sekandį, 1965 metų didžiausias mėnesinis skaičius buvęs 1,566 iš bendro 37,000 skaičiaus, kas sudaro 4,2%. Perna gruodžio mėnesį civilių sužeistų procentas siekė jau 7,5%, o šių metų sausio ir vasario mėnesių civilių sužeistųjų buvo 11% ir 11,5%.

Vengia civilių aukų

Paėmus vien tik civilius sužeistuosius sausio mėnesį iš 3,920 sužeistų, 1153 buvo moterys ir 873 vaikai. Didėjant karo veiksmų apimčiai, didėja ir civilių nuostoliai. Karinė vadovybė griežtai prižiūri, kad kareiviai vengtų civilių aukų.

Aviacija turi gauti Pietų Vietnamo vietinių vadų sutikimą prieš puolant iš oro kurį nors komunistų kaimą ar bazę. Šitoks civilių gyvybių saugojimas kartais padeda prieš kareiviams pasitraukti iš puolamos vietos.

Generolas Humphreys pareiškė, kad Vietnamo ligoninėms dar daug reikia darbininkų. Jie statistikos vesti neturį laiko. Vien tik jo įstaigai trūksta 188 medicinos darbuotojų, o ligoninėse darbo yra pilna.

MASKVA. — Sovietų vyriausybė įteikė Australijai protestą, kuriame sakoma, kad Australija didina savo kariuomenę Vietname ir tuo nusikalsta agresija prieš Vietnamo gyventojus.

IŠ VISO PASAULIO

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos komunistų suvažiavimas vienbalsiai perrinko Walterį Ulbrichtą, 73 metų amžiaus, pirmuoju partijos sekretoriumi. Jis kartu eina komunistinės valstybės prezidento pareigas.

ČIKAGA. — Policija suėmė du plėšikus, kurie bandė pasipelninti viesulo sudaužytame name 8344 Lafayette ave. Abu jauni vyrai gyvena rytinėje Čikagoje.

TEHERANAS. — Buvęs viceprezidentas Nixonas savo kelionėje po Europos ir Azijos kraštus aplankė užvakar Irano šachą.

WASHINGTONAS. — Laikraščių redaktorių dauguma galvoja, kad respublikonų kandidatas į prezidentus 1968 metais bus Ričardas Nixonas. Jo svarbiausiu konkurentu laikomas Michigano gubernatorius Romney.

WASHINGTONAS. — Senatūrius Henry Jackson pareiškė, kad "jokios demonstracijos ar vėliavų deginimai neprivers JAV vyriausybės pasitraukti iš Vietnamo. Demokratų partijos vyriausybė ir visi respublikonų partijos kandidatai į prezidentus laikosi Vietnamo atžvilgiu vienodos nuomonės.

Mėnulis apdengtas lyg šlapio smėliu

PASADENA. — Amerikos mokslininkai jau pavartojo savo mėnulyje nutūpusio roboto "Ran-ka". Ji išarė mėnulio paviršiuose 15 colių ilgio, apie 2 colių gylio vagą ir iškasė apie 4 colių duobutę.

Spaudos konferencijoje dr. Ronald Scott pareiškė, kad šių kasinėjimų rezultatai buvę "nuviliantčiai normalūs". Mėnulio paviršius esąs apdengtas lyg šlapio smėliu, nors yra žinoma, kad vandens mėnulyje nėra. Dieną mėnulio temperatūra siekia iki 250 laipsnių Fahrenheito.

Vagos iškasimas parodė, kad jos kraštai nelinkę tuoj subyrėti. Jie yra kietoki ir tvirti. Tai rodo, kad iš žemės atkeliavusieji astronautams būtų kur tvirtai pastatyti kojas.

Olandijoje susidarė grupė jaunuolių protestuoti prieš JAV politiką Vietname. Tada didelė studentų dauguma surūšė demonstracijas už JAV politiką Vietname. Vienas plakatas sako, kad Lyndon Baines Johnson yra vienintelis protingas žmogus.

SOVIETAI PRADĖJO NAUJĄ ERDVĖS SKRIDIMŲ SU IGULOMIS SERIJĄ

MASKVA. — Sovietų žinių agentūra pranešė, kad šeštadienį nauja galinga raketa iškėlė į erdves naują sovietų erdvėlaivį "Sojuz 1", kuriame skrenda pulkininkas Vladimiras Komarovas.

Sovietai neskelbia savo erdvėlaivio dydžio, svorio ar jo uždavinių. Amerikos mokslininkai spėlioja, kad šis skridimas pradeda naują sovietų erdvės bandymų seriją. Manoma, kad šiomis dienomis bus išsaustas dar vienas erdvėlaivis ir abiejų igulomų bandys naujus manevrus erdvėje.

Dviejų metų pertrauka Sovietai skridimų su igulomis jau neturėjo 25 mėnesiai. Per tą laiką jie, matyt, pasirodė naujiesiems bandymams. Jie buvo nuo amerikiečių atsilikę, tačiau dabar, įvykus nelaimėi "Apollo" erdvėlaivio bandymuose, kur žuvo trys amerikiečiai astronautai, sovietai gali amerikiečius ne tik pasivyti, bet ir pralenkti. Jei "Apollo" nelaimė nebūtų sustabdžiusi visų darbų, trys amerikiečiai astronautai būtų pakilę naujai bandymų serijai jau vasario 21 dieną.

Romney pasisakė už rasių lygybę

NEW YORKAS. — Michigano gubernatorius Romney buvo pakviestas Amerikos žydų organizacijos pasakyti kalbą jos pietų metu. Gubernatorius Romney pirmą kartą davė savo parengtą kalbą su New Yorko senatoriumi Jacob Javits.

Londonas. — Britanijos parlamente 100 darbo partijos narių pareikalavo vyriausybės panaikinti Britanijoje rasinę diskriminaciją.

Norfolk, Va., įvyko Tarptautinė Azalų šventė. Šios šventės karalaitė išrinkta Monika Van den Boeynants, Belgijos premjero dukterė. Gražios gėlės, bet ji taip pat labai graži ir gabi mergelė.

Negras kritikuoja baltųjų spaudą

WASHINGTONAS. — Negrų Rasinės Lygybės Kongreso pirmininkas Floyd McKissick buvo praėjusią savaitę pakviestas kalbėti Amerikos laikraščių redaktorių susirinkime. Jis savo kalboje puolė "baltųjų" spaudą, kad ji per mažai rašanti apie paprastų negrų gyvenimą, jų darbus bei laimėjimus.

McKissick nurodė, kad tik dviem atvejais baltųjų laikraščiai rašo apie negrus. Vienas yra, kai vienas negras puola ir kritikuoja kitą negrą, o kitas atvejis, — kai koks negras padaro pareiškimą, kuris skamba radikaliai, skatina smurtą ar riaušes.

Kalbėtojas nurodė, kad laikraščiuose apie negrus kitų žinių nėra. Nerašoma apie vidurinę negrų klasę darbus, negrų gyvenimas neatsispindi socialinio gyvenimo žiniuose, jų nėra sužieduotųjų pranešimuose ar vietinėse žiniuose.

Baltųjų laikraščiai tik tada mato negrus, kai prasideda riaušės. Tada reporteriai ir fotografai lenda paskui policiją į negrų rajonus. McKissick pakvietė visus redaktorius aplankyti jo gyvenamą negrų rajoną ir susipažinti su jų getais.

Graikijoje sudarė naują valdžią

ATENAI. — Graikijoje po kariuomenės sukilimo buvo sudaryta nauja vyriausybė, kurios premjeru pakviestas nepartinis politikas Konstantinas Kolias. Jo padėjėju yra kariuomenės štabo viršininkas generolas Gregorios Spandidakis.

Karalius Konstantinas jau prisaikdino 12 kabineto narių. Atėnuose sklinda gandai, kad karalius reikalavo, kad vyriausybėje būtų daugiau civilių. Šalia keturių aukštųjų karininkų vyriausybėje yra trys teisėjai. Užsienio reikalų ministru liko paskutinio civilių kabineto ministras Gouras.

Vidaus reikalų ministrija teko generolui Stiliakos Patakos, kuris vadovavo visam sukilimui. Jis yra Graikijos šarvuotųjų dalinių vadas.

Kalėjimuose dar laikomi šimtai žinomų Graikijos politikų. Kai kurie suvaržymai Atėnuose jau buvo atšaukti. Vyriausybė skelbia, kad visame krašte viešpatauja tvarka ir ramybė. Užsienio korespondentai tvirtina, kad naktimis gatvėse girdisi šūviai.

Norfolk, Va., įvyko Tarptautinė Azalų šventė. Šios šventės karalaitė išrinkta Monika Van den Boeynants, Belgijos premjero dukterė. Gražios gėlės, bet ji taip pat labai graži ir gabi mergelė.

VIESULAS NUSIAUBĖ PRIEMIESČIUS UŽMUŠĖ 49 IR ŠIMTUS SUŽEIDĖ

ČIKAGA. — Penktadienio viesulai visame šiauriniame Illinois padarė daug nuostolių. Prezidentas Johnsonas, gubernatoriaus Kernerio prašomas, paskelbė Belvederio miestelį, Oak Lawn ir kitas audros paliestas vietas katastrofos sritimi. Namų savininkai, kuriems audra padarė nuostolių, galės gauti ilgalaikių, lengvomis sąlygomis paskolų iš federalinių įstaigų.

Demoralizuoja Lietuvos jaunimą

Vilniuje yra ypatinga mergaičių mokykla, vadinama "spec. proftechninė", kurioje, šalia kiek susiaurintos bendrojo lavinimo programos, mokoma fabrikinio darbu. Mokinės j tą mokyklą priimamos (tiksliau — siunčiamos) tik pagal tam tikras "kvalifikacijas". Tai keturiolikmetės-šešiolikmetės mergaitės, nepatogios laikyti normaliose mokyklose dėl jų "amoralaus elgesio".

"...Natašai prireikė pinigų. Per drauges susirado "pirkėją" ir, jei taip galima išsireikšti, padavė save už... 10 rublių".

"...trylikmetė Elena, pagimdžiusi sūnų, išvėjo jį ir paliko tolimiems giminiams. Šešiolikmetė Regina taip pat norėjo pamesti savo kūdikį. Merginos prisipažino tiesiog nepagilvojusios, jog bus kūdikis ir reikės jį auginti".

"...Šioje mokykloje prisodinta daug rūtų, visi pašaliai jomis apšėti. Kartą beravėdamas rūtas merginos pratrūko nesuvaldomu juoku. Mat, daugelis tik čia, šioje mokykloje sužinojo simbolišką lietuviškos rūtelės prasmę... Nenuostabu, kad pokalbis apie rūtos simboliką merginoms pasirodė juokingas... Merginos stėjo j šią mokyklą jau susidariusios savitą požiūrį j skirtingų lyčių asmenų tarpusavyo santykius".

"Dabar jaunimas elgiasi laisvai, — tokia mada", — mano viena auklėtinė, o anot kitos — "dėmesio vertas vyrukas būtinai mokės muštis, išgers puslitrį ir "nešivirs iš koto", būtinai mokės tvistą". Ji, esą, "mokėdavu pati pagrobti iš salės gražuolį, o nusikeikti, įžeisti kuklesnę draugę buvo lengviau už viską". Šios nuomone, "neturinties šiu savybių merginos niekas nepastebės"...

Šių "tarybinio jaunimo žiedų" nei specialioji mokykla nepajėgianti pakeisti. Septyniolikmetė Stasė, baigusi šią mokyklą, išdama pareiškusi: "Nebetikiu žmonėmis. Nebetikiu kilnumu. Ir nežinau ar patikėsiu"...

Straipsnyje samprotaujama, kad mokytojai yra įsakmiai raginami supažindinti mokinius su Sovietų Sąjungos konstitucija. Bet svarbiau esą laiku ir tinkamai supažindinti mokinius su lyčių santykių "konstitucija". — kad mažiau merginų turėtų atsidurti toje "spec. proftechninėje" mokykloje. (E)

Iš viso pasaulio

Illinois valstijoje penktadienio pavakary buvo suskaičiuoti apie 48 atskiri viesulai. Oro biuras jau 1:30 paskelbė įspėjimus, kad artinasi dideli vėjai ir lietus. Apie 3 val. viesulai pasireiškė netoli Buffalo, Moline ir Quincy. Oro biuras 4:25 paskelbė rimtą pavojų Čikagos miestui. Vėjo sukuriai palietė Peoria, Woodstocką, Barringtoną ir Fox River Grove. Pietiniai Čikagos priemiesčiai viesulus pajuto 5:25. Buvo paliesti Willow Springs, Evergreen Park, Stickney ir daugiausia Oak Lawn.

Namai be elektros

Vakar elektros, telefono darbininkai bandė atstatyti paliestų rajonų tiekiamą. Vėjas ir išlaužyti medžiai daugelyje vietų nutraukė laidus, sulaužė stulpus. Dujų tiekimas j audros paliestus rajonus buvo nutrauktas, kad nekiltų gaisrų pavojaus. Elektros tiekimo neturėjo apie 100-000 pietinių Čikagos priemiesčių namų.

Raudonasias Kryžius apskaičiavo, kad šiaurinėje Illinois dalyje, visi sunaikinta buvo 383 namai, smarkiai apgriauti buvo 371 namas, apie 600 namų buvo lengviau apgriauti. Mažesnių nuostolių turėjo tūkstančiai pastatų. Nuostoliai sieks dešimtis milijonų dolerių.

Išspėjo plėšikus

Nelaimės ištiktas sritis tuoj po audros pradėjo saugoti policija ir tautinė gvardija. Serifa įspėjo per radiją, kad visi, kurie bandys plėšikauti audros paliestuose rajonuose, bus sulaikomi vietoje. Raudonasias Kryžius, Salvation Army ir kitos organizacijos tuoj pradėjo teikti nukentėjusiems pagalbą. Skautai ir kiti padėjo policijai ir ugniagesiams atkainėti griuvėsius, ieškant nukentėjusių. Buvo įsteigti laikinos valgyklos ir prieglaudros be namų likusiems žmonėms. Karinės virtuvės atvyko maitinti benamius.

Viesulai nusiaubė ir kitas valstijas. Michigane nukentėjo Grand Rapids apylinkė, kur buvo sužeisti 37 asmenys. Viesulai siautė Kansas, Missouri, Iqwoj ir Indianoj. Po audrų daugelyje vietų temperatūra labai nukrito. Muskegone, Michigano valstijoje iškrito 2 coliai sniego.

ČIKAGA. — Trijų viduriniųjų katalikų mokyklų: St. Patrick, Mendel High ir Leo High mokytojai reikalauja, kad dvasinė mokytojų vyriausybė pripažintų mokytojų uniją ir su ja derėtusi. Mokytojai streikuoja reikalaudami atlyginimų pakėlimo ir geresnių sveikatos draudimo bei darbo sąlygų. Mokytojų kalbėtojas nusiskundė, kad katalikų mokyklų mokytojai gauna apie 2,000 dolerių per metus mažiau už viešųjų mokyklų mokytojus su tuo pačiu pasiruošimu ir patyrimu.

LIETUVIŲ JŪRŲ SKAUTIJOS ŽINIOS

REDAGUOJA ZUZANA JUŠKEVICIENĖ
Rašinius siųsti toliu adresu: 1616 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650
1967 M. NR. 8 (47)

Dorą, gėrį ir aukštas idėjas supranta tik ribotas skaičius žmonių. Darykite visa, kad kuo didesnis žmonių skaičius šią sampratą įgautų ir savo gyvenime šia linkme nusiteiktų rikiuoti.

Kas gali būt realiau
Kaip mediniai kryžiai prie tako
Ten, kur tu ir kur aš gimiau,
Ten, kur smiltys į viską atsako...

Atsigulki į žolę laukuos,
Paskęsk į peizažo spalvą,
Vien stebėki, kaip vėjai šukuos
Baltą debesio galvą.

Ir nieko nebus realiau
Kaip tavo paties alsavimas,
Ir nieko giliau
Kaip šaltinio čiurlenimas...

Nauji vėjai "Baltijos" tunte

LJS "Baltijos" Jūros tuntininkas - v. v. K. Oželis

Š. m. balandžio mėn. 9 d. Čikagoje įvyko LJS jūrų skautų Baltijos Jūros tunto skautininkų, budžių, vienų vadovų ir Tėvų Komiteto atstovų visuotinis susirinkimas, kuriame dalyvavo 18 tuntu priklausančių vadovų.

Šiame darbingame tunto vadovų mėtiname susirinkime buvo išklaustyti veikiančių tunto apimtyje laivų vadų pranešimai, kuriuos padarė: jūrų budžių įgulos vadai j. skt. A. Butkevičius, jūrų skautų "Nidos" laivo vadai v. v. A. Šlapkauskas, jūros jaunų — bebrų "Zilvino" laivo vadai v. v. A. Byla ir jūrų budžių kandidatus "Kpt. Kukučio" laivo vadai v. v. Radvilavičius. Iš klausius atskirų vadovų pranešimus ir juos kiek padiskutavus buvo aptarti tunto veiklos reprezentaciniai, artėjančio baliaus, laivų įsigijimo, veiklos pagyvinimo ir artėjančios jubiliejinės stovykos reikalai. Taip pat buvo išklaustas ir susirinkime dalyvavusio Čikagos jūrų skautijos Tėvų Komiteto pirmininko p. A. Lauraičio baliaus, laivų įsigijimo, veiklos pagyvinimo ir artėjančios jubiliejinės stovykos reikalai. Taip pat buvo išklaustas ir susirinkime dalyvavusio Čikagos jūrų skautijos Tėvų Komiteto pirmininko p. A. Lauraičio veiklą skatinantis žodis.

Išdiskutavus tunto veiklos klausimus ir išklaustus vienų vadovų ir tuntininko j. skt. L. Šlenio apskaitinių pranešimų, remiantis LJS statutu, įvyko Baltijos Jūros tunto tuntininko rinkimai 1967—1968 kadencijos metams. Iš kelių pasiūlytų kandidatų, naujuoju Čikagos LJS Baltijos Jūros tunto tuntininku buvo išrinktas žinomas visuomenininkas, lietuvių operos darbuotojas ir nuo pat tunto įsistatymo dienos tuntu priklausantis v. v. j. b. K. Oželis, kuriam susirinkimas pavedė artimiausiu laiku sudaryti tunto vadiją.

Susirinkimą baigiant žodį tarė susirinkime dalyvavęs LJS

- War
- Peace
- Don't know

Check one.

The Peace Corps
Washington, D. C. 20525
 Please send me information.
 Please send me an application.
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

Dalis vadovų jubiliejinėje iškilmėse. Nuotraukoje: v. s. Z. Juškevičienė, tuntininkė j. skt. D. Bylaitienė, tuntininkas j. skt. L. Šlenys, korp. Vytils atstovas senj. V. Garbonkus ir iškilmingą sveiką pravedęs v. v. j. b. A. Šlapkauskas. Nuotrauka E. Vengiansko

retoriavo — j. psk. M. Maksvytis. Dalyvis

LJS Juodkrantės tunto žinios

Naujos vadovės "Juodkrantės" tunte

LJS "Juodkrantės" tuntas įsijungė dvi naujos vadovės. V. v. Romo Prapuolenienė sutiko būti Gintarių būrelio vadove, o v. v. Regina Stravinskaitė eis meno vadovės pareigas. "Juodkrantės" tuntas sveikina naujai įstojusias seses ir linki joms daug sėkmės ir gero vėjo naujoje pareigoje.

LJS Juodkrantės skautų patyrimo laipsnių egzaminai

LJS "Juodkrantės" tunto sesėms 1967 m. balandžio mėn. 30 d. 12 val. Jaunimo Centre įvyks-

ta Patyrimo Laipsnių egzaminai.

Egzaminų Komisija yra sudaryta iš sekančių asmenų: Udroms — Religinė dalis — j. v. s. kun. J. Raibužis, S. J. Skautiškoji dalis — v. v. D. Bartkienė, Tautinė dalis — v. v. R. Kviklytė, Jūrinė dalis — v. v. valt. V. Gasnerytė.

Jūrų skautėms — Religinė dalis — j. v. s. kun. J. Raibužis, S. J. Skautiškoji dalis — j. p. D. Gaušienė, v. v. valt. R. Prapuolenienė, v. v. valt. R. Stravinskaitė, Tautinė dalis — v. v. valt. D. Bilaišienė, v. v. valt. Br. Stravinskienė, Jūrinė dalis — j. pskt. D. Baltramaitienė.

Lemonto skautės — Trakų vietininkija sveikina pasaulio skautes

LJS Trakų vietininkija skau-

Lituanistika Fordhamo universitete

Šią vasarą Fordhamo universitete skelbiama plati lituanistikos programa. Bus dėstoma lietuvių kalba pradedantiesiems ir pažengusiems, lietuvių literatūra, tautosaka, kultūros istorija ir Lietuvos istorija. Sutelktos stipriausios lituanistikos pajėgos. Būtų nusikaltimas, jei jaunimas nepasinaudotų tokia proga. Studentams duodami kreditai, kuriuos galima perkelti į kitus universitetus. Vasaros semestras prasideda liepos pradžioje ir tęsiasi iki rugpj. vidurio.

Visi kursai, išskyrus kalbą, bus skaitomi suglaustai. Norintieji dalyvauti kursuose turi jau dabar užsiregistruoti. Kursų rei-

tauja planingai ir nuosekliai: išgyvena visas tautines ir skautiškas tradicijas.

Pasaulio skautų tradicija yra: vasario 22 d. skautai jungtis 'dėjine mintimi ar laišku su pasaulio skautėmis. Šią tradiciją gražiai pagerbė "Trakų" vietininkijos skautės: jos pasiuntė visą eilę laišku — sveikinimų į platų pasaulį. Sveikinimų kortelese pačios nupiešusios, tautiniais motyvais išgrąžinusios, kas dienią skautų nuosirdų įsijungimą į skautybės principus, atsidėjimą skautybės idealui... Vieną tokių sveikinimų gavo ir L. Jūrų Skautijos žinių redaktorė, už ką ji joms taria: gero vėjo!

(LJS Trakų vietininkijai vadovauja j. skt. J. Lukošienė).

kalais kreipėsi: Prof. A. Vasys, Fordham University, Bronx, New York 10458.

Lituanistikos programa vasaros semestro 1967 m. Fordhamo universitete

1. Pradedančioji lietuvių kalbos grupė — Prof. Aldona Šlepetytė ir Prof. Antanas Vasys.
2. Pažengusioji lietuvių kalbos grupė — Prof. Stasys Barzdukas.
3. Lietuvių kalbos istorija — Prof. Antanas Salys.
4. Liet. literatūra iki Nepriklausomybės laikų — Prof. Stasys Barzdukas.
5. Liet. literatūra Nepriklausomybės laikais — Prof. Juozas Brazaitis.
6. Lietuvių literatūra Sovietų Lietuvoje — Dr. Kostas Ostrauskas.
7. Lietuvių kultūros istorija — Prof. Jonas Puzinas.
8. Lietuvių tautosaka — Prof. Jonas Balys.

RUSAI KĖSINASI Į PALIKIMUS

Prieš 10 mėnesių Chicagoje mirė vaistininkas Dalin — Dalinevičius, turėjęs vaisting Archer Avenue, prie Sacramento.

Būdamas tvarkingas, prieš mirtį jis sutvarkė savo palikimo reikalus, padarydamas testamentą ir palikdamas dalį turto Lietuvoje likusiems broliams.

Dar nespėjo teismas pripažinti ir patvirtinti palikto testamentą, jau į visą reikalą įsikišo rusų agentai. Jie skelbiasi norį apsaugoti Lietuvoje likusių velionies giminiių teises.

9. Lietuvos istorija iki Liublino unijos — Prof. Antanas Vasys.

10. Lietuvos istorija po Liublino unijos — Tėv. dr. Vikt. Gidžiūnas.

Čikagos LJS gretos 45-rių metų iškilmingoje sukaktuvinėje sveigoje. Nuotrauka E. Vengiansko

METROPOLIS — RESTORANAS

6538 So. Western Ave., Chicago. — Tel. 476-9009
Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gerimų. Lietuviškoj jaukioj nuotaikoj galėsite praleisti laiką skaniai pavalgyti ir atsigavinti.
Atdaras kasdien nuo 11 val. ryto iki vėlomos. Pirmadienį uždaryta. Visi prašomi atsilankyti.
Savininkai PETRAS IR ANANINA KAUSAI

MOVING PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Juožas Naujokaitis
2022 W. 68th Chicago 36th St. Hillbrook 5-9209

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINEJE

80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVE, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų.

Čikagos Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansinškai ir teikti pačius geriausius aptarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Čikagos Taupymo ir Skolinimo Bendrovę išaugusią iki \$84.000.000,00 turto įstaiga.

CHICAGO SAVINGS BENDROVE kviečia visus lietuvius, ypačingai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilanke pamatysite gėlimis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą, Laimės Šaltinėį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kas mėnesį įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1.200.000. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 260 asmenų ir kuris veikia duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veitui jame teikiama kava. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu paveiktais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių

kabinėtą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypačingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/2%. Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6.000 iki \$12.000 ir daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiškais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsi-

žiūrėsite, kai sutapsysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis ir mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramėsnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsianamu Certificate taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų laukime.
JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money

- order checks. No service charge to members
12. U. S. Postal Stamps Machine Service
13. We sell Travelers Checks
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service
16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

EMIGRACIJA IR ISSIGIMIMAS

LAISVOJI TRIBUNA

Emigracinio gyvenimo temomis yra gana daug parašyta. Jau nekalbant apie gausią memuarinę literatūrą, besisiekiančią su emigracine dalia, apstu atgarsių ir periodinėje spaudoje, pakartojant seniai žinomą tiesą: emigracija laikui bėgant išsigimsta. Kaip pavyzdį tokios periodikos reikia laikyti lietuvių emigrantų I. Domeikos (1831 m. suklimo dalyvio) laiška, rašytą 1850 m., gyvenant Čilėje. To laiško vertimas buvo išspausdintas "Aiduose". Įdomūs ir prie laiško vertimo pridėti redakcijos komentarai: laiškas spausdinamas ne vien dėl to, kad jį rašė lietuvis emigrantas prieš šimtą metų ir kad tas laiškas buvo nesenai surastas, bet kad "daugiau kaip po šimto metų lieka įdomus" (Aidai, nr. 2, 1967). Visas tas įdomumas yra bene tik šis: "Emigracijoje žmogus bakurėja, atseit, nutausta. Neteikęs gyvybingų savo žemės sulčių, džiūsta arba pavirsta į tušią plepią..." (ibid).

Žinoma, visa tai yra sena ir banalu, netgi ir įgrįšęs dalykas. Aktualu yra nebet tai, kad emigrantai, žinodami galutinę emigracijos rezultatą — išsigimimą, ne tik kad nedaro jokių pastangų sulėtinti tą procesą, bet priešingai: ta kryptimi eina ne žingsniu, bet bėga greičiau negu riešiu. Negalima pasakyti, kad emigracinė visuomenė to nežinojo. Ji labai gerai tai suvokia. Antai tuo klausimu nebūtų nei kalbama, nei rašomos knygos ir straipsniai. Šia proga įdomu ne tie receptai ir analizės, bet rašančiųjų ir kalbančiųjų (bent šia tema) dvigubas standartas: vienas sau pačiam ir saviem, kitas — kitiems. Niekas neabejoja, kad emigracinei visuomenei reikalinga patriotinė komanda, norint išlaikyti drausmingas ir išlygintas gretas. Bet tam reikalinga, kad ir vadai stovėtų bent standartinėje etninėje aukštumoje. Ypatinai tie, kurie imasi kritikos, nevengdami pasaulėžiūrinės ir asmeninės degradacijos. Kad ir kaip gražiai skambėtų patriotinės frazės, kad ir nežmoniška sugestyviais faktais būtų stengiamasi sutruškinti kitos pasaulėžiūros atstovai, jei visa tam stokos nuodėmė ir geros valios, tūbulis tik apmokamas profesionalizmas, ne tik kad neįtikinantis, bet net atstumiančiai šlykštus. Tiesa yra nedaloma nei per pus, nei daugiau dalių. Jei tyėjimu norima pridengti savo grupės kolegų prasižengimus ar nekorektiškumus, tai visi tie gražūs žodžiai apie išsigimimą, dekadansą, beetiškumą yra tik trafaretinė poezija, o menamai faktiški įrodymai yra tik priminimas lietuvių liaudies

priežodžio: juokiasi puodas... Kaip pavyzdys tokio dvigubo standarto yra J. Alaušiaus 1966 kultūrinio gyvenimo apžvalga (Zvilgsnis j 1966 metus) (Aidai, Nr. 2, 1967). Galima su autorium suitikti, kad paminėtieji mūsų spaudą liečią faktai yra neskanūs patiekalai ir jie gana nepatinkamai veikia mūsų kultūrinio maitinimosi sistemą. Taipgi teisinga, kad "tokiu fanatišku nacionalizmu lietuviškoji bendruomenė ne kuriama, o griaunama". Bet kodėlgi visa tai yra taikinti tik "Naujienuoms", "Vienybė" ir "Laisvajai Lietuvai"? Argi J. Alaušius nepastebėjo, kad daugiau negu metus "Darbininkas" maitini mūsų visuomenę asmeninio ir pasaulėžiūrinio degradavimo dieta? Neatrodo, kad autorius būtų rūpėję "Drauge" tilpę visuomeninio rango sąskaiton deponuoti pasikolijimai ir asmeniškų plunksnų pakedenimai. Gal galima patikėti, kad autorius ranka numojo į Fronto Bičulių globojamą menamai tai humoro ir satyros žurnalą "Akečias". Suprantama, — psichinio sutrikimo reiškiniai neturi būti viešų diskusijų objektu. Bet anksčiau suminėti atvejai suponuoja tik vieną išvadą: J. Alaušius randa reikalo nutytyti visa tai, kas ta tema kalbant, neišvengiamai turėtų būti irgi pasakyta.

Vadinasi, žmonės, kurie kalba apie objektyvios tiesos reikalavimą, kurie rūpinasi ir sielojasi mūsų kultūrinio gyvenimo augimu ir kilimu, užmerkia akis faktams, kurie siejasi su tam tikra politine ar pasaulėžiūrine grupe. "Nekirsk šakos, ant kurios pats sėdi", — realus ir praktiškas patarimas. Bet ar jis šiuo atveju yra etiškas? Žinoma, nutytylėjimas dar nėra pritarimas. Bet šiuo atveju tyėjimu gali būti pateisinamas tik nebylys.

Emigracinio sunivelėjimo ir išsigimimo procesas, apėmęs visą mūsų gerokai senstelėjusį organizmą, nebepajėgia suvirškinti jaunosios kartos kūrybinio atsisėsimo ir nuosirdaus išgyvenimo į mūsų tautinės kultūros aspiracijas. Reikalas yra tuo blogesnis dar ir dėl to, kad tie, kurie šiandien garsiausiai šaukia ir užkulsiyje tampo mūsų politinės veiklos silūs, nepajėgdami suvirškinti jaunosios kartos kūrybinio atsisėsimo, pigaus pavydo kutenami, imasi pasaulėžiūrinės ir asmeninės degradacijos; kaišiodami pagalius į kūrybingą riedantį jaunuomenės vežimą, menamai demonstruodami savo patriotines pozicijas, garbina surogatą ir grafomaniją. Naujas, originalus ir savitas priėjimas prie bet kokios problemos jau yra "tarnavimas

okupanto interesams". Prie tokio autoriaus pavardės visai nesidroviant dedama priesaga - ovas ar -ovskis. Reikalas yra ne tas, ar jie kritikuotini ar ne. Bet argi galima sutikti su tokia pažiūra, kad kontraversija neturi jokios pozityvios vertės? Insi-nuacija, melas ir šmeižtai tapo piniguru, kuriuo patriotinėje lietuomenėje perkamas populiarumas ir pasisekimas. Gamininkas Jakob von Uexkull, stebėdamas kuosą, tikslu nustatyti jos protinio suvokimo

galimumus priėjo išvadą, kad kuosa pažįsta tik du pasaulius: kuosa ir nekuosa. Stebint mūsų visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą ir, paskaičius frontininkų kontroliuojamą spaudą, visai nesunku prieiti lygiai tų pačių išvadų. Bet, žinant mūsų jaunosios kartos kūrybinį pajėgumą ir veržlumą, teklia tik dar šiek tiek vilties teikiantis klausimas: kaip ilgai mūsų jaunuomenė pirsks tą taip pigiai paroduodamą kuosos mentalitetą? A. Tautkus

PRIE DIDŽIŲJŲ VANDENŲ SUTIKAU LIETUVAITE

Rašo VLADAS RASCIAUSKAS

Keliautojas Vladas Rasciauskas Pietų Amerikos miškuose

Brazilija yra nepaprastai didelė valstybė. Jos negali palyginti nei su Prancūzija, nei su Vokietija, nes ji yra žymiai didesnė už šias dvi Europos valstybes. Brazilija yra beveik tokio dydžio, kaip visa šių dienų Europa.

O kiek milijonų joje žmonių, tai nei Brazilijos valdžia nežino. Miestuose gyvenančius jie suskaičiuoja, bet kiek jų yra miškuose ir kalnuose, valdžia tiktai spėlioja.

Europoje iš vienos valstybės keleiviai nuskrenda į kitą į pusvalandį. Kartais ir to nereikia, tuo tarpu Brazilijai persikristi reikia kelių valandų.

Brazilijoje gyvena daug lietuvių. Daugumas jų susispietė Rio de Žaneiro ir Sao Paulo priemiesčiuose. Bet yra lietuvių kiekvienoje didesnėje Brazilijos provincijoje. Jų yra tropikinuosiuose Mato Grosso miškuose, jų yra ir Amazonės deltoje. Gyvenimas Brazilijoje sunkus. Ypač sunku nemokantiems portugalių kalbos ir neturintiems reikalingų raumenų kovoti su žiauria kasdienybe. Kiekvienas Brazilijon patekęs eina ten, kur jis gali stipriau pastatyti koją, užsidrėbti maistą ir išlaikyti šeimą.

Daugelis lietuvių dinga Brazilijoje. Išėjo į Amazonės miškus ir nebe grįžo. Išplaukė žvejoti ir dingo. Užsirašė į vienuolyną ir užsidarė. Dingusių lietuvių Brazilijoje labai sunku surasti, kaip sunku surasti adatą šieno vežime. Bet man tokią adatą pavyko surasti. Kaip aš ją radau, tuoj pasakysiu.

Lėktuvui nusileidus Brazilijos pasienyje, tuojau buvome nuvežti prie seno station wagen. Šis automobilis buvo gaminamas Amerikoje, bet jis buvo toks senas, kad aš tokio modelio neprisimenu matęs

Chicagos gatvėse. Jis buvo ne tik senas, bet ir pagėdes. Amerikos automobilių kapinynuose matai geresnių automobilių negu tas šešių keleivių šeimos ir daiktams pervežti senas trantas. Vis dėlto teko lipti į jį ir važiuoti toliau į šiaurę. Soferiui užsukus motorą, mašinėlė pradėjo cypiti ir staigiai, josios kaulai braskėti, bet ji vis dėlto ritošį negrįžtais ir nepasivietais keliais. Pavažiavus apie pusvalandį, dangus apsiniaukė ir netrukus pradėjo lynoti. Pradžioje manėme, kad nieko rimto nebus, bet už kelių minučių prapliupo toks lietus, kad aš susirūpinau. Neramu pasidarė ne vien dėl manęs, bet ir dėl kitų keleivių. Brazilijos soferiai labai geri, bet man buvo aišku, kad ir jie stebuklų negali padaryti.

Mūsų mašina turėjo lipti į kalną. Rodos, kad važiuavo paupiu, bet vis vien lipa aukštyn. Kelias siauras, negrįžtas, išsukinėtas. Prapliupus lietuvi, kelias virto upeliu. Vanduo pasišokinėdamas ritosi žemyn, o mašinai teko lipti stačiau į kalną. Kelias slidus, stabdžiai silpni, padangos nekiekvieną kartą užkabindavo grindinį. Dažnai jos paslysdavo ir soferio neklusydavo.

Be to, stiklų valytuvai (windshield whipers) neveikė. Soferis nei nebandė jų naudoti. Galite įsivaizduoti, kaip saugiai gali važiuoti keleivis soferis, kuris kelio priekyje nemato. Man atrodė, kad nemato, bet tas kelias jam buvo pažįstamas. Jis matė geriau, negu mes įsivaizdavome.

Kai privažiavome skersai kelių nukritusių didelį medį, tai mašina sustojo. Soferis, liepęs mums nejudėti, pats išlipė dairytis, kas toliau daryti, kaip pirmyn stūmtis. Išlipė, apžiūrėjo kelią, pabandė nūnukritusį medį judinti ir nutarė lenkti ištriazai kelio gulintį viršūnę.

Tuo tarpu prakuro mašinos stogas. Pradžioje mes nesuvokėm, kas čia darosi, iš kur pradėjo kristi tie lietaus lašai. Kol važiuavome, tai užkritęs lietus nusirisdavo, bet

kai medis mašiną sustabdė, tai ant prakirusio mašinos stogelio susirinkęs vanduo pradėjo sunktis į vidų. Pradžioje dar bandėm trauktis nuo krantinčių lašų, bet senoje mašinoje nėra daug vietos, kur galėtum nukrypti, ypač kai lietus sunkiasi keliose vietose.

Soferis su pagalbininku nulenkė viršūnę. Pastarasis pa laikė, o sušlapęs soferis įlipo į mašiną ir gana vykusiai pravažiavo pro kritusį medį. Paleista viršūnė vėl pastoję kelią.

Kelionė buvo labai pavojinga, bet soferis vis dėlto pri-

vežė prie upės, kur sulipome į seną laivą ir pasiekėm galutinį savo kelionės tikslą — Iguazu sritį. Prie didžiųjų Iguazu vandentvėdžių radau milžiniškose Brazilijos džunglėse pasimetusią Lietuvaitę. Bet apie josios atradimą rytoj pasakosiu.

(Bus daugiau)

SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS IR TEMYK SKILTS Lietuvos taipgi perka ir parduoda ir progos sūrimo tikslai per NAUJIENAS

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų 4 3/4% on savings accounts and 5 1/4% on investment bonus NUO SAUSIO 1 D., 1967. SĄSKAITOS APRAUDSIOS IKI \$15,000. BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

Siuva naujus, patalio dėvėtus, prilima valymui ir saugai. Dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoje. Aprengs su skoniu ir būsit patenkinti. Kailių krautuvis ir siuvykla. NORMAN BURSTEIN 190 N. State St. Kamb. 204. Telef. 263-5826 ir rezid. 677-8489. Kalbame lietuviškai.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ — DOVANAS Į USSR NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC. (LICENSED BY VNEŠPOSLTORG) VYRIAUSIA ĮSTAIGA 1530 Bedford Avenue, Brooklyn 16, N. Y. Tel. IN 7-5522. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA. Prie firmos skyrių yra krautuvis, juse rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų. Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Table with 4 columns: City/Address, Phone Number, and IN/OR/MI/CL/RE/PO/HE/CH/HE/PR/AN/EX/381-8997.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

SAUNA — GARŲ PIRTIS — MASAŽAS ESTELLE'S BEAUTY SALON 903 WEST 35 STREET YArds 7-1953 Pavasaris, atvykęs čia pat už kampo, pašalina skausmus ir įvairias žiemos šalčių pasekmes. Dar geriau jausitės, jeigu panaudosite mūsų "Sausą arba garų pirtį" ir masažą. ELEKTROLOGISTĖ ANNE M. VINCUS naujausiu ir viso pasaulio gdytojų pripažintu būdu išnaikina nepageidaujamus plaukus nuo veido, lūpų, smakro, rankų, kojų, o antiokams suteikia pačią gražiausią formą. Susitarimui galima skambinti kasdien, išskiriant pirmadienį: YArds 7-1953

INVEST IN UNIVEST. PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI 4 3/4% metinius dividendus investavimo sąskaitoms Universal Investment Share Account Nuo spalio 1 d. mokame 4 3/4% terminuoti santaupy lanktai (certificates) neša 5%.

